

Overordnet pædagogisk grundlag

For nybygning og modernisering af daginstitutioner til børn i alderen 0-5 år i Ballerup Kommune

Det overordnede pædagogiske grundlag bringes i anvendelse ved nybygning og /eller modernisering af daginstitutioner i Ballerup kommune

Det pædagogiske grundlag skal danne udgangspunkt for den nærmere kravspecifikation til byggeriet (krav til rumfordeling mv.)

Ballerup Kommunes daginstitutioner til børn i alderen 0-5 år er som udgangspunkt organiseret enten som børnehus eller distriktsinstitution. I mange tilfælde består et børnehus af flere fysiske afdelinger - og dette er altid tilfældet i en distriktsinstitution

I det efterfølgende anvendes begrebet daginstitution som fælles begreb for et fysisk børnehus (evt. en børnehusafdeling) og en fysisk afdeling i en distriktsinstitution.

Læringsmiljøer anvendes som fælles begreb for de rum, zoner, kroge, steder og nicher det skal tilstræbes at indrette i den nye bygning.

Det pædagogiske udgangspunkt

Nye daginstitutionsbygninger til børn i alderen 0-5 år skal give børn mulighed for mange unikke former for oplevelser, udformningen af hus og rum skal underbygge en naturlig tendens til, at nye aktiviteter og stimulerende oplevelser kan opstå såvel indendørs som udendørs.

I de nye bygninger skal der arbejdes med rumlig variation, der kan appellere til forskellige børn og give mulighed for æstetiske, sanselige og lærerige oplevelser samt mulighed for fleksibilitet, variation og forandring.

I de nye bygninger skal der indrettes læringsmiljøer hvor hvert enkelt barn kan have sit faste tilhørsforhold og kan finde trykthed, omsorg, glæde og

genkendelighed, som danner udgangspunkt for at gå på opdagelse i resten af huset.

De nye daginstitutionsbygninger skal give mulighed for at etablere læringsmiljøer der på en naturlig, inspirerende og sjov måde kan tilgodese arbejdet med de institutionspolitiske mål, den pædagogiske læreplan og de 6 læreplanstemaer:

1. Barnets alsidige personlige kompetencer
2. Sociale kompetencer
3. Sprog
4. Krop og bevægelse
5. Naturen og naturfænomener
6. Kulturelle udtryksformer

Derfor skal læringsmiljøerne fremtræde med en visuel tydelighed, som giver børn mulighed for:

- mange forskellige måder at lære på
- overblik over, hvad de kan foretage sig, at forfølge egne initiativer
- diversitet og tryghed
- æstetiske og sanselige oplevelser der kan inspirere til nysgerrighed, undren, fordybelse og eksperimenter
- naturlige anledninger til mange forskellige former for samvær, og leg

De forskellige læringsmiljøer skal ikke leve konkret adskilt fra hinanden, men udvikle sig og leve side om side og gerne integreret med hinanden og inspirerende for hinanden. Læringsmiljøer kan dels være store rum indrettet med kroge, nicher, steder med fokus på tydelige afgrænsninger/markeringer af de aktiviteter der kan foregå og dels mindre rum der indrettes med særlige temaer eller funktioner.

Ved at etablere et bredt udvalg af forskelligartede læringsmiljøer skabes oplevelser, der udfordrer børnene, stimulerer deres sanser og mulighed for at understøtte det enkelte barns alsidige udvikling.

Eksempler på læringsmiljøer der kan indgå i etableringen af de nye bygninger til understøttelse af det pædagogiske arbejde.

Læringsmiljøer hvor der gives mulighed for at mødes om:

Sprog og sproglige udtryksformer

- Et sproglaboratorium hvor sproglig opmærksomhed bliver dyrket og udfordret
- Et sted hvor børn kan læse og hvor der kan læses op, udvikles fortællekompetencer, føres samtaler, tegnes, males, skrives og dramatiseres

Krop, bevægelse og sansning

- Et sted der inspirerer til bevægelse, fart og sansning
- Et sted med varierede og mangfoldige bevægelsesudfordringer, som vedrører både dagliglivets færdigheder, idræt og musiske og æstetiske udtryksforme

Natur og naturfænomener

- Et eksperimentarium hvor verden bliver udforsket, hvor det mystiske kan undersøges og fordybelsen er mulig
- Et sted hvor børn kan eksperimentere med naturen og naturfænomenerne

Kulturelle udtryksformer

- Et sted hvor børn kan eksperimentere med, og øve sig i at afprøve sig selv i et bredt spekter af kulturelle udtryksformer
- Et sted hvor børn har adgang til materialer af mange slags, musikinstrumenter/udklædningstøj mm
- Et sted hvor der er mulighed for at inviterer kunstneren indenfor

I nye daginstitutionsbygninger skal samtlige miljøer danne rammen om den pædagogiske praksis i institutionen.

En del af arbejdet med de pædagogiske læreplaner er dokumentationsarbejdet. En dokumentation der skal have fokus på det liv børn og voksne lever i børnehuset. Dokumentationen skal være med til at skabe refleksion og læring for personalet, forundring og nysgerrighed hos barnet og give forældrene et indblik i barnets liv i børnehuset.

Det nye børnehus skal indrettes, med mange unikke og æstetiske muligheder for information, kommunikation og dokumentation af det pædagogiske arbejde. Man skal møde kunstneriske montre, plakatsøjler, foto og udstillingsrum - der giver mulighed for samtale og refleksion blandt børn og mellem børn og voksne.

Legeoase

Udefaciliteter

Der ønskes en spændende legeplads/naturområde, der tager afsæt i en opfyldelse af temaerne i den pædagogiske læreplan samt i overvejelser om økologisk og pædagogisk bæredygtighed. Det overordnede formål skal være at give barnet mulighed for at være kreative, nysgerrige og undrende og sikre legeoplevelserne.

Der er mange læringspotentialer og muligheder for at barnet kan lære noget om sig selv på legepladsen/naturområdet. Udover at betragte naturen som et slags individuelt læringsrum for barnets viden og erfaring, kan der sættes fokus på de sociale processer, som legepladsen/naturområdet kan danne rammen om.

Der bør lægges vægt på at barnet kan få:

Æstetiske oplevelser: Sanselige oplevelser af dufte, farver, former.

Kropslige oplevelser: Bevægelsesmæssige oplevelser, der giver mulighed for at øve sig i kendte færdigheder, samt at kunne udforske og eksperimentere med naturgenstande og bevægelsesmåder.

Mystiske oplevelser: Magiske og udforskende oplevelser der giver barnet mulighed for at gemme sig, bygge huler, eksperimentere mm.

Musikalske oplevelser: De musiske oplevelser skal barnet opleve ved at følge den rytme naturen har, f.eks. årstiderne og fødekæden. Den kropslige musikalitet kan barnet opleve ved, at terrænet er forskelligt, og at det bliver muligt at bevæge sig i det tempo og den retning situationen kræver.

Økologisk bæredygtighed:

Udendørs eksperimentarium - hvor barnet møder elementer som vandmølle, vindmølle, solfangere eller solvæg, økologisk urtehave, regnvandsopsamling, sansehaver mm.

Nye børnehuse skal indrettes, så det kan fungere fleksibelt, således at indretningen kan forandres både her og nu, men også på længere sigt.

Der skal være mulighed for mange former for gruppedannelse med store og rigtig store, mindre og ganske små grupper.
Der kan arbejdes både aldersintegreret og aldersopdelt.

